

Titel: Jezus houdt intocht

Preek over: Mc 11:1-11

Paaskerk Baarn, 1 april 2012

Ds. M.M. Kool-Mout

Palmpasen 2012

Marcus grijpt met zijn zorgvuldig vertelde intocht van Jezus terug op een oud visioen van Zacharia. Eenmaal zal het gebeuren zo 'zag Zacharias' dat er in de wereld vrede komt voor alle mensen. Oorlog, kan het doel van God niet zijn. Hij zag, zo begrijpt u, niet het alledaagse hij zag wat toekomst heeft...waar het naar toe moet gaan. en dat hij dat zag was bijzonder, want hij had ook de meest vreselijke visioenen gezien van een vechtende God, en de realiteit kende hij van oorlogen gevoerd in naam van de god, maar het was alsof hij, dat alles overziende, ook dacht, dit kan uiteindelijk niet de bestemming zijn van het leven van mensen. Dit kan niet God zijn.

Eens, zo zag hij zal God alle wagens en paarden wegdoen uit het land en over heel de wereld zullen mensen hun wapens inleveren.

Het zou een mooie droom zijn. Als de VN dat voor elkaar zou krijgen:

op een centrale plek wordt alles, maar dan ook alles ingeleverd. Er zouden geen bloedige steekpartijen meer zijn, geen zelfmoordaanslagen, geen oorlog.

Het zou een droom zijn. Niemand toch die nog durft te denken dat dit ooit nog wat worden zal? Dan moet er eerst in mensen zelf immers iets veranderd zijn.

Dat zij voorbij de angst raken, om zichzelf te verliezen bijvoorbeeld.

Maar wie gelooft daar nou nog in? Maar Zacharia ziet het voor zich. Met de ogen van zijn hart, hij ziet het in zijn geest. En dan verschijnt hem geen koning te paard, die paarden die koning Salomo had ingevoerd als oorlogsvoertuigen zijn dan allang weer uit hun krijgsdienst ontslagen en staan weer gewoon in de wei. Nee, hij ziet een koning op een ezel, als tegenbeweging, een teken van vrede, van eenvoud, maar ook van een eigenzinnig vernieuwing, een andere weg kiezen. Want een ezel zo weten we, is ook een koppig, maar ook een wijs soort dier.

En de evangelisten die ieder op hun eigen wijze het verhaal van Jezus zorgvuldig hebben opgeschreven, om het voor de toekomst te bewaren, die grijpen terug op dit visioen.

Alsof ze willen zeggen: ja in hem, in Jezus zag je daar iets van, van een andere, geweldloze manier van leven. Van een nieuw soort koningschap. Het koningschap van die argeloze mens, dat ontwapende kind van God, dat zich zonder reserve, overgeeft aan een leven van liefde, van trouw, van mededogen met de kleinen der aarde. Dat leert, dat je kwaad niet met kwaad moet vergelden. Hij die leerde dat als iemand je op je rechterwang slaat,

je hem je linker moet toe keren, dat je elkaar beter in de ogen kunt kijken, dan terugslaan. Hij was nu echt wat je noemt vriend voor het leven voor wie hem dichterbij liet komen. Diep overtuigd van die andere mogelijkheid van leven. Mensen in zijn buurt, ze ademde op.

Denk maar aan die kleine Zacheus hoe die zijn corrupte bende in de steek liet, of aan Maria van Magdala, hoe de boze geesten die haar kwelden tot zwijgen kwamen.

Hij was zo iemand als in psalm 118; *ik was wanhopig, ik riep..jij daar...en Hij gaf antwoord....*In hem, zo weet Marcus te vertellen kwam God in beeld. Hij opende een weg van leven...*als nooit tevoren*. Ga, zo laat Marcus Jezus zeggen tegen zijn leerlingen,

Ga naar het dorp dat tegenover u ligt, en daar zul je een ezels veulen vinden, waarop nog nooit iemand heeft gereden, Diepzinnige taal is dat, zo was Jezus immers ook ter wereld gekomen, door een meisje, *dat nog nooit iemand heeft gedragen*,

vertelt Lucas in het geboorteverhaal. Nu komt hij Jeruzalem binnen op een veulen waarop niemand van de mensen ooit gezeten heeft...zo zegt Marcus het letterlijk.

En Lucas neemt dat later van hem over, als hij vertelt hoe Jezus nadat hij is vervolgd en gedood, in een graf wordt gelegd, *waar nog nooit iemand in was gelegd*.

Met deze details willen de evangelisten maar zeggen: de weg die deze mens is gegaan, is een weg, die is nog door geen der mensen zo tot in het uiterste, gegaan.

Sommigen zeggen, Jezus heeft zijn intocht zo zelf georganiseerd, omdat hij daarmee duidelijk kon maken, ik ben die koning uit de visioen van Zacharia.

Daarom zou hij dan dat ezelsveulen hebben geleend...om dat het zo stond geschreven. Ik vind dat niet zo'n waarschijnlijke gedachte, en vraag me af of Jezus zo over zichzelf heeft gedacht...als de nieuwe koning die vrede zou brengen op heel de aarde...

Het verhaal van de intocht van Jezus is typisch een verhaal, dat pas kon opkomen na het leven Jezus, toen dat leven geheel volbracht was.

Als Marcus zijn verhaal schrijft, (zo'n veertig jaar na het leven van Jezus) is hij er getuige van hoe in allerlei delen van de hem bekende wereld kleine gemeenschappen ontstaan van joden en niet joden, die Jezus als hun grote voorbeeld, als hun Heer zien... als de nieuwe koning van de vrede, de lang verwachte Messias, omdat ze ervan overtuigd waren, God heeft het leven van deze rechtvaardige, omarmd, aanvaard en voor eeuwig bevestigd en bewaard.

Zo hebben zijn volgelingen dat gezien: het leven van Jezus, zijn denken en doen, zijn woorden en waarden, die gaan hoe dn ook deze wereld bepalen...

Jezus brengt God onder de mensen, en deze God forceert zich geen weg in onze wereld maar is afhankelijk van de instemming en de medewerking van mensen.

Het is het beeld van de weerloze overmacht, van kwetsbare, zachte krachten die ruimte zoeken in ons leven. Zijn koningschap, dat vraagt wat. Dat vraagt wat van iedereen. □ □ Dat we iets delen van onszelf. Misschien vraagt het wel dat we wat uit handen geven.

Want wat bepaalt ons leven? En hoeveel zit daar in van wat 'hoog te paard zit?

Ons verlangen naar succes, naar eer, naar geluk en een zinvol leven.

Het zijn heel herkenbare wensen die we kunnen respecteren van ieder van ons.

Maar zo zal die Gallier op die ezel vragen, welke vrede dien jij met je inspanningen?

Nee, wij vinden het al gauw lastig, om van ons voetstuk af te stappen, wij komen moeilijk omlaag, gaan niet zo gauw door de knieën om een last op ons te nemen, dat vraagt heel wat van ons.

Ik las een interview met Edy Korthals Altes, de ambassadeur die bijna dertig jaar geleden (kernwapens 1984) vanwege gewetensbezwaren dat deed: van zijn voetstuk afstappen.

Hij kwam in de tijd van de koude oorlog, de discussies over kernwapens, in conflict met zichzelf: Werken aan vrede, zo gelooft hij, en daar kwam hij ook voor uit, dat doe je niet door meer wapens aan te schaffen. Hij legde daarom zijn functie als ambassadeur neer...Deze principiële stap heeft veel voor hem betekend. En nog altijd is zijn streven: vernieuwing van mens en samenleving... Van grote betekenis voor zijn leven, was zoals hij vertelde een droom, waarin hij geconfronteerd werd met, de 'pertinente vraag van de levende Christus': "En jij, wat heb jij gedaan met wat jij weet en met jouw mogelijkheden op dit kritieke moment?" □ Deze vraag, deze droom greep hem bij de kladden en heeft hem nooit meer losgelaten. Wat heb jij gedaan met wat jij weet en met jouw mogelijkheden?

Een vraag die stilzet., die vraagt om een antwoord. Hoe gaan wij om met wat we weten, met onze mogelijkheden op dit kritieke moment? Deze tijd, van morele en financiële crisis, vraagt om meer bezieling, zegt Korthals Altes. Om een bredere horizon. Bijbelverhalen helpen daarbij zegt hij om andere wegen aan te reiken. Het evangelie, het concrete leven in de geest van Jezus, daar zou het over moeten gaan in ons leven, in onze gesprekken met elkaar.

We zijn er altijd wat huiverig voor om Christus te centraal te stellen, want we denken dan dat we anderen dan uitsluiten, maar dat is niet zo, Jezus was juist heel inclusief...die sloot niemand buiten, de openheid, de praktijk van liefde voor mensen om je heen, dat is precies wat we nu nodig hebben. Dat moet ons helpen een antwoord te geven op de vragen van onze tijd, dat we inzien dat het niet gaat om materie maar om onze verbinding met elkaar, om waarden als eerbied, solidariteit en verbinding met alle leven. Het vraagt om in de lijn van ons intocht verhaal te blijven, dat we oefenen om zoveel mogelijk ongewapend mensen tegemoet treden, dat we ons oefenen, ook al moet er in ons leven nog veel op poten worden gezet, en zijn we gericht op groei, dat we beseffen, dat groeien ook betekent dat we soms een beetje omlaag moeten gaan. Ook al is dat vreemd, tegendraads misschien. Maar dat was Jezus ook,

tegedraads, altijd in voor verandering. Maar dat waren wel veranderingen waar een mens van opademt.
Dat het zo mag zijn.